

Oponentní posudek

diplomové práce Jitky Zamrazilové

„Lobbying českých environmentálních neziskových organizací týkající se legislativy EU“

Diplomová práce se zabývá doposud spíše okrajovým tématem, s relativně omezeným počtem aktérů, jehož význam nicméně, jak autorka sama konstatuje se v budoucnu zvýší. V širším kontextu pak zachycuje souvislosti evropské normotvorby, které je dosud věnována pozornost především v její formalizované (a institucionalizované) podobě.

Práce je přehledně členěna do dvou velkých bloků – teoretické části a výzkumné části, s odpovídajícím podrobnějším členěním. Práce vhodně definuje pojem lobbyingu i jeho jednotlivé podoby. Za přínosné pak považují zařazení výkladu o regulaci lobbyingu v „mateřských“ zemích – USA a Velké Británii. Za mírně matoucí považují umístění metodologie až na začátek výzkumné části. S ohledem na to, že se má vztahovat (a vztahuje) k celé práci, by bylo vhodnější buď jí rozdělit zvlášť pro každou část, eventuelně umístit celou na začátek práce.

Zvolený metodický přístup je odpovídající, autorka neformuluje vstupní hypotézy, protože se však jedná o kvalitativní výzkum, je to jedině dobře. Díky velmi úzkému okruhu potenciálních respondentů není ani problematický přístup „sněhové koule“. Dodatečné oslovení reprezentantů lobovaných institucí považují i s ohledem na relativně malý okruh aktérů za přínosné. Alternativním metodickým přístupem pro zkoumání tohoto tématu by byla některá z podob analýzy sociálních sítí, to by však kladlo podstatně vyšší nároky na respondenty.

Teoretická část je do značné míry popisná, v některých případech se autorka dopouští drobných nepřesností, tak Účetní dvůr vznikl dlouho před přijetím Smlouvy o EU (str. 12) a nezaměstnává „výzkumné pracovníky“ (str. 36) a vyhláška není typem evropského právního předpisu (str. 38).

Za poměrně problematickou považují u teoretické části práci s literaturou, většina citací (v některých podkapitolách dokonce všechny – např. str. 36 – 40) odkazuje na jedinou publikaci (van Schendelen, 2004), je tedy dosti nadnesené hovořit zde o analýze.

Ve výzkumné části by stálo za zvážení doplnit k popisu evropských zastřešujících sítí i krátkou informaci o oslovených českých nevládních organizacích a jejich určitému rozčlenění (např. Zelený kruh je sám takovou zastřešující organizací). Není zcela zřejmé na základě jakých zjištění je učiněn závěr, že „nezisková organizace zabývající se lobbyngem je taková organizace, která je člensky větší a působí na celonárodní úrovni“, neboť to minimálně v případě CDE s cca pěti zaměstnanci a jednou kanceláří příliš neplatí.

Stěžejní části práce – poznatkům z rozhovorů se zástupci nevládních organizací je věnován až překvapivě malý prostor. Autorka přitom neuvádí ani jakou délku tyto rozhovory měly, ani bližší popis okruhů otázek – např. do jaké míry je shodný s uvedenými podkapitolami. Pro lepší rozlišení by u odpovědí zástupce STUŽ bylo vhodné uvádět

konkrétní jméno, neboť jeden z oslovených byl až donedávna konzultantem jiné z oslovených nevládních organizací.

Práce je psána vcelku srozumitelným jazykem, některé formulace jsou poněkud strojené („subjekty reagovaly na otázku“, str. 54), místy lehce úsměvné („korupce je upravena trestním zákonem“, str. 27, „malé nařízení“, str. 30), s minimem chyb a překlepů. Grafická úprava je dobrá, vhodné je rovněž zařazení grafických schémat a příloh.

Celkově hodnotím práci jako vhodnou k obhajobě. V jejím průběhu by se autorka mohla vyjádřit k následujícím otázkám:

- 1) Jaká forma úpravy lobbyingu je podle názoru autorky vhodná pro současnou situaci v ČR?
- 2) Jakým způsobem může naplnění cílů Aarhuské úmluvy ovlivnit možnosti lobbyingu environmentálních nevládních organizací?

V návaznosti na průběh vlastní obhajoby navrhuji práci hodnotit v rozmezí 9-13 bodů.

Mgr. Vojtěch Máca